

Obsah

Předmluva 7

I

V. Nezval: Už nemám žádné jiné přání 13

K. Biebl: Děti *Nebe peklo ráj* 15

V. Nezval: Číslo *Skleněný havelok* 15

F. Halas: Hádanka první 16

— Hádanka druhá 16

— Hádanka třetí s rozřešením *Ladění* 17

F. Hrubín: Už je podzim *Modré nebe* 17

J. R. Pick: Potíž s autobusem *Jak cestoval Vítek Svítek a Honzíček Slámů s Babubabou Amálií do Bububulámu* 18

F. Hrubín: Pohádka *Říkejte si se mnou* 18

V. Nezval: Byl jeden král... *Manon Lescaut* 19

F. Hrubín: Kuřátko v obilí 20

J. Seifert: Ukolébavka *Ruce Venušiny* 23

— Maminčino zrcátko *Maminka* 24

F. Halas: Ještě teď *Ladění* 25

V. Holan: Noc s Hamletem 26

V. Nezval: Matka Naděje 27

II

J. Seifert: Jestliže luna... 29

J. Seifert: Stokrát nic *Jablko s klína* 31

J. Hora: Okno *Tvůj hlas* 31

— Někde v dálce *Tvůj hlas* 32

J. Deml: Koník *Verše české* 32

J. Seifert: Ruce Venušiny 33

I. Blatný: Začíná se za deštivého večera *Paní Jitřenka* 34

L. Fikar: Tolik bych zase chtěl slyšet *Samotín* 36

J. Seifert: Ty, lásko, pozdravena buď! *Píseň o Viktorce* 37

F. Šrámek: Splav 39

F. Hrubín: Sluneční les *Nesmírný krásný život* 40

St. K. Neumann: Improvizace *Knihy lesů, vod a strání* 41

- Maková kytice *Knihy lesů, vol a strání* 42
 V. Nezval: Píseň písní *Žena v množném čísle* 43
 I. Diviš: Je tam *Uzlové písmo* 47
 O. Mikulášek: Drama *Ortely a milosti* 47
 F. Halas: Doznání *Tvář* 48
 P. Bezruč: Cigánské děvče *Labutinka* 49
 F. Halas: Déšť v listopadu *Ladění* 49
 A. Sova: Píseň o dobrodružném srdci *Lyrika lásky a života* 50
 V. Dyk: Milá sedmi loupežníků 51
 A. Sova: Kdo vám tak zcuchal tmavé vlasy? *Ještě jednou se vrátíme...* 55
 — Smutná vášeň *Lyrika lásky a života* 56
 M. Kundera: Růže *Monology* 56
 St. K. Neumann: Píseň *Láska* 58
 O. Mikulášek: Rukavička *Ortely a milosti* 59
 A. Sova: Hrdá bolest *Lyrika lásky a života* 62
 K. Toman: Podzim *Torzo života* 63
 — Píseň *Pohádky krve* 63
 F. Šrámek: Příběh ad vocem: morálka *Života bído, pře tě mám rád* 64
 F. Gellner: Perspektiva *Po nás ať přijde potopa!* 65
 F. Šrámek: Před spaním *Života bído, přec tě mám rád* 65
 F. Gellner: Radosti života I
 J. S. Machar: Valčík *Satirikon* II
 — V bezmyšlenkovém hovoru *Satirikon* III
 J. Vojtěch: Svatá Panno, poroduj za nás! *Klíšťata na harfě* III
 J. Voskovec — J. Werich: Na Poříčí dítě křičí IV
 F. Gellner: Radosti života XIV. 66
 F. Šrámek: Narodil se *Života bído, přec tě mám rád* 69
 F. Gellner: Radosti života IV. 70
 J. S. Machar: Magdaléna 70

III

- J. Hořejší: Básníku, s těmi, jichž svět 75
 P. Bezruč: Já *Slezské písně* 77
 — Škaredý zjev *Slezské písně* 77
 — Kdo na moje místo? *Slezské písně* 78
 A. Sova: Kondor *Vybouřené smutky* 79
 J. S. Machar: Vize *Golgatha* 81
 A. Sova: Smetanovo kvarteto „Z mého života“ *Zlomená duše* 82
 K. Hlaváček: Mstivá kantiléna 84
 — Hrál kdosi na hoboj (*z pozůstalosti*) 85

- O. Březina: Den výroční *Tajemné dálky* 86
 — Mýtus duše *Svitání na západě* 87
 F. X. Šalda: Niké bezkřídlá (*z Šaldova zápisníku*) 91
 V. Dyk: Kupec hrůzy *Noci chiméry* 92
 — Osamělý večer *Lehké a těžké kroky* 95
 A. Sova: Princezna Lyoleja *Ještě jednou se vrátíme...* 95
 — Ještě jednou se vrátíme... 96
 K. Hlaváček: Svou violu jsem naladil co možno nejlouběji
Pozdě k ránu 97
 V. Dyk: Noci chiméry 98
 J. Deml: V měsíci květnu...? (*Můj očištec*) 101
 K. Toman: Ztroskotání *Torzo života* 102
 F. Gellner: Francesco Farniente (*z pozůstalosti*) 103
 J. Uher: Do Grónska (*z pozůstalosti*) 105
 K. Toman: Tuláci *Sluneční hodiny* 106
 A. Macek: Před krámem lahůdkářovým *Kniha o ráji* 107
 J. Mahen: Všední den *Plamínky* 110
 K. Toman: Březen *Měsíce* 111
 — Září *Měsíce* 111
 V. Dyk: Země mluví *Okno* 112
 O. Theer: Sladko je žítí *Všemu navzdory* 114
 J. Hořejší: Monolog bývalého pěšáka *Hudba na náměstí* 114
 J. Čarek: Ve válce padlí *Chudá rodina z Heřmaně* 115
 J. Frič: Vzkříšení Lazarovo *Umělé květiny* 116
 J. Hora: Šetřte láskou! *Srdce a vřava světa* 117
 J. Wolker: Zamilovaný *Host do domu* 118
 K. Biebl: Pitevna *Cesta k lidem* 121
 A. M. Píša: Hudba v sadech *Nesrozumitelný svatý* 122
 J. Wolker: Báseň milostná *Těžká hodina* 124
 — V parku před polednem *Host do domu* 124
 J. Hořejší: Hudba na náměstí 125
 J. Hora: Dělnická madona *Pracující den* 122
 J. Wolker: Balada o ženě, bohu a muži (*z pozůstalosti*) 129
 St. K. Neumann: Zlatohlávek na chodníku *Rudé zpěvy* 134
 J. Wolker: Tvář za sklem *Těžká hodina* 136
 K. Biebl: Zlom 137
 St. K. Neumann: Pozdrav *Rudé zpěvy* 138
 J. Hora: Ivan a Lenin *Mít křídla* 139
 K. Toman: Lenin *Stoletý kalendář* 141
 J. Seifert: Lenin *Slavík zpívá špatně* 142
 V. Nezval: Památce Mikuláše Lenina *Pantomima* 145

IV

V. Nezval: Odevzdal jsem svůj listek ve znamení
revoluce... 147

V. Nezval: Premier plan *Menší růžová zahrada* 149

— Tesknice *Hra v kostky* 151

— Návrat domů *Sbohem a šáteček* 152

J. Seifert: Píseň *Poštovní holub* 154

St. K. Neumann: Cirkus *Nové zpěvy* 154

V. Nezval: Píseň *Hra v kostky* V

J. Seifert: Cirkus *Na vlnách T. S. F.* VI

— Počítadlo *Na vlnách T. S. F.* VII

V. Nezval: Krajina *Blíženci* VIII

J. Voskovec — J. Werich: Balada o džbánů IX

V. Nezval: Pozdní večere *Zpáteční listek* X

— Tisíc a jedna noc *Zpáteční listek* X

— Plesová *Zpáteční listek* X

F. Halas: Lyrické smetí *Sepie* XI

J. Seifert: Napoleon *Na vlnách T. S. F.* XI

V. Nezval: Hašíš *Pět prstů* XII

St. K. Neumann: Křídlovka *Nové zpěvy* 159

V. Nezval: Edison 162

V. Závada: Panychida 164

V. Nezval: Noci *Básně noci* 168

J. Bednář: Hvězdná tuláctví 169

J. Haussmann: Vznik kapitalismu *Občanská válka* XIII

St. K. Neumann: Čehona (Z časopisu) XIII

J. Seifert: Slezská píseň *Zpíváno do rotačky* XIV

F. X. Šalda: Košúty (Z Šaldova zápisníku) XV

J. Hora: Praha (Ze sborníku *Verše na zeď*) XV

O. Fischer: Šedá všechna teorie (Ze sborníku *U vrblček*) XVI

K. Čapek: XX. století (Ze sborníku *Verše na zeď*) XVI

K. Biebl: Nový Ikaros 172

J. Hořejší: Za Vladimírem Majakovským *Den a noc* 174

F. Halas: Paříži až tě nebude *Sepie* 175

— Skaredý zjev *Slezská* 175

— Kdo na moje místo? *Slezská* 175

V. Sova: Kondor *Vybavení* 175

J. S. Machar: Vlze *Časopis* 175

F. Halas: Viktoro bláznivá u splavu našich dnů... 177

K. Hlaváček: Mstivá kantilena 177

J. Hora: Struny ve větru 179

- F. Halas: Střídání *Ladění* 179
 F. Weiner: Staccato *Mnoho nocí* 180
 F. Halas: Staré ženy 181
 — Hřbitov *Tvář* 186
 J. Orten: Bílý obraz *Cesta k mrazu* 186
 J. Voskovec — J. Werich: David a Goliáš XVII
 — Vy nevíte, co je středověk XVIII
 J. Seifert: Česká paní z roku 1936 *Zpíváno do rotačky* XX
 J. Voskovec — J. Werich: Když ještě civilizace nebyla XXIV
 — Kat a blázen XXVII
 — Osudy dobrého vojáka Švejka (Ze sborníku *Verše na Zeď*) XXVIII.
 J. Zahradníček: Užovka *Jeřáby* 187
 F. Branislav: Vrány *Věčná země* 188
 F. Nechvátal: Pastel plný pláče *Magnetová hora* 188
 F. Halas: Podzim *Dokořán* 189
 J. Hora: Máchovské variace 190
 V. Holan: Španělským dělníkům *Kameni, přicházíš...* 190
 F. Halas: Don Quijot bojující *Dokořán* 191
 St. K. Neumann: In memoriam Federico Garcia Lorca
Sonata horizontálního života 191
 O. Fischer: Do dnů nepohody *Poledne* 193
 J. Kolman Cassius: Ještě jaro *Hromnice hoří* 194
 V. Závada: Cesta pěšky 194
 V. Nezval: Až budeš Prahu v nebezpečí *Praha s prsty deště* 198
- VI
- I. Javor: Tolika slovy se dusím... 199
- J. Hora: Jan houslista 201
 J. Seifert: Májová krajina *Jaro, sbohem* 201
 V. Nezval: Píseň o vřesu *Pět minut za městem* 203
 J. Seifert: Píseň o rodné zemi *Zhasněte světla* 203
 J. Hora: Zpěv rodné zemi *Domov* 204
 F. Halas: Mobilizace *Torzo naděje* 209
 V. Závada: Cesta na pranýř *Hradní věž* 212
 F. Halas: Zpěv úzkosti *Torzo naděje* 213
 V. Holan: Odpověď Francii 217
 V. Nezval: Historický obraz 218
 F. Halas: Praze *Torzo naděje* 219
 V. Holan: Zpěv tříkrálový 220
 Z. Kriebel: Řezníci ženoucí po mostě *Alarm* 221
 F. Halas: Chvála naší paní *Naše paní Božena Němcová* 222

- Z. Kriebel: Pojem státu při černém klavíru *Alarm* 224
 H. Bonn: Žalm (*z pozůstalosti*) 225
 J. Kainar: Obraz *Osudy* 226
 K. Bednář: Ještě víc krajin *Hladiny tůň* 229
 — Děšť *Po všech svatbách světa* 230
 F. Halas: Prání *Ladění* 231
 J. Daniel: Verše (*z Jarního almanachu básnického 1940*) 231
 J. Orten: Sedmá elegie *Elegie* 231
 — Na hranici (*z pozůstalosti*) 234
 L. Čivrný: Baladické torzo (*z Jarního almanachu básnického 1940*) 235
 F. Hrubín: Stalingrad *Chléb s ocelí* 236
 J. Orten: Zcestí 237
 F. Hrubín: Jobova noc 243
 — Noc s Verlainem *Nesmírný krásný život* 243
 J. Orten: Báseň nové slávy *Ohnice* 244
 I. Blatný: Červen *Tento večer* 245
 V. Holan: Rudoarmějci 246
 — Vltava v roce 1946 *Tobě* 248

VII

- F. Halas: Nechci být masem vzduchu okolo... 249
- J. Kolář: Nic bez vznešených slov *Dny v roce* 251
 — Rybník zarputilý a zelený *Dny v roce* 251
 J. Kainar: Stříhali dohola malého chlapečka *Nové mythy* 252
 V. Holan: Vzpomínka Františku Tichému *Bolest* 253
 O. Mikulášek: U soudců růžového *Ortely a milosti* 254
 M. Holub: Vyučování *Tak zvané srdce* 256
 — Kaprál, který probodl Archiméda *Achilles a želva* 257
 I. Skála: U Etoile *Zdravím vás, okna* 258
 K. Biebl: Havran *Bez obav* 258
 M. Florian: Chvilé *Závrať* 262
 F. Hrubín: Hirošima 263
 — Proměna 267
 M. Florian: Stěhování klavíru *Stopy* 272
 J. Šotola: Óda na hazard *Svět náš vezdejší* 272
 K. Šiktanc: Dny v týdnu *Nebožka smrt* 275
 — Heinovské noci 277
 O. Mikulášek: Tráva *Divoké kačeny* 281
 — Cosi je ve vzduchu *Sulékání hadů* 233

M. Holub: Pes v lomu	<i>Jdi a otevři dveře</i>	285	
J. Šotola: Na smrt Lamarckovu	<i>Hvězda Ypsilon</i>	288	
J. Skácel: Verše věnované památce Izáka Babela	<i>Hodina mezi psem a vlkem</i>	291	21
V. Holan: Je...	<i>Bolest</i>	292	29
V. Nezval: Moře	<i>Chrpy a města</i>	292	33
F. Hrubín: Zpěv lásky k životu	<i>Můj zpěv</i>	296	67
J. Skácel: Vitr jménem Jaromír	<i>Co zbylo z anděla</i>	298	75
F. Branislav: Večer u studny		298	89
K. Konrád: Nad jednou divadelní novinkou	<i>Epigramy</i>	XXIX	119
— Proč Tolstojem	<i>Epigramy</i>	XXIX	127
J. Suchý: Chybí mi ta jistota		XXX	131
M. Macourek: Myšlenka pro kočku	<i>Člověk by nevěřil svým očím</i>	XXXII	
— Hromada zelí	<i>Člověk by nevěřil svým očím</i>	XXXIV	183
J. Suchý: Tulipán		XXXV	195
— Marnivá sestřenice		XXXVI	199
V. Závada: Hrabovské rybníky	<i>Polní kvítí</i>	299	205
V. Nezval: Na břehu řeky Svratky	<i>Chrpy a města</i>	299	215
K. Biebl: Kolo	<i>Bez obav</i>	301	227
F. Hrubín: Romance pro křídlovku		302	241
F. Halas: A co básník	<i>A co?</i>	305	259
Peterka František			269
Paderlík Arnošt			293
Ediční poznámka		309	
O autorech		313	
Doslov		355	

Seznam karikatur

- Bidlo František /XX, XXI, XXIII, 325, 344, 352, 354/,
 Gellner František /323/,
 Hoffmeister Adolf /315, 333, 338, 339, 340, 341, 345, 347, 349/